

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 955/2015
28.05.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Марине Говедарица и Слађане Накић-Момировић, чланова већа, у парници тужила мал. Л.Б. из Б., коју заступа законска заступница – мајка М.Б. из Б. и М.Б. из Б., чији је пуномоћник О.П., адвокат из Б., против туженог Б.Б. из Т., Р.Ц.Г., чији је пуномоћник М.М., адвокат из Б., ради лишења родитељског права, одлучујући о ревизији тужила изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 602/14 од 30.10.2014. године, у седници већа одржаној 28.05.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија тужила изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 602/14 од 30.10.2014. године, као неоснована.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П2 117/13 од 29.10.2013. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужила да тужени буде делимично лишен родитељског права према ћерки – мал. тужили и то права на одржавање личних односа, док мал. тужила не наврши 10 година живота, односно док не буду испуњени услови да се мал. тужила без присуства мајке виђа са оцем. Ставом другим, уређен је начин одржавања личних односа мал. тужиле са туженим по следећем моделу: малолетно дете ће се виђати са оцем у контролисаним условима, у просторијама Градског центра за социјални рад, Одељење Ч., једанпут месечно, последњег петка у месецу у интервалу од 10,00 часова – 11,00 часова, с тим што ће малолетно дете у просторије Градског центра доводити мајка или треће лице које мајка овласти и по протеклу времена виђања мајка или овлашћено лице ће дете преузимати. Ставом трећим изреке, наложено је Градском центру за социјални рад, Одељење Ч., да спроведе корективни надзор над вршењем родитељског права тужиле М.Б. и туженог, а ставом четвртим изреке, тужени је обавезан да тужили М.Б. на име трошкова парничног поступка исплати износ од 321.000,00 динара.

Одлучујући о жалбама странака Апелациони суд у Београду је пресудом Гж2 602/14 од 30.10.2014. године, одбио као неосновану жалбу тужила и потврдио пресуду Првог основног суда у Београду П2 117/13 од 29.10.2013.

године у ставовима првом, другом и трећем изреке (став први изреке); укинуо исту пресуду у ставу четвртом изреке (одлука о трошковима поступка) и предмет вратио Другом основном суду у Београду на поновни поступак (став други изреке) и одбио као неоснован захтев тужила за накнаду трошкова другостепеног поступка (став трећи изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиле су благовремено изјавиле ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је побијану пресуду испитивао у смислу члана 408. ЗПП („Сл. гласник РС“, број 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14), па је нашао да ревизија није основана.

У проведеном поступку није почињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 372. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужила М.Б. и тужени су били у браку од 25.06.2006. године до 21.03.2012. године, када је брак разведен, из брака имају једно дете - тужилу Л.Б. која је рођена 17.11.2007. године, а пресудом о разводу брака поверена је мајци на самостално вршење родитељског права док је тужени обавезан да доприноси њеном издржавању. Брачна заједница тужиле и туженог прекинута је у децембру 2007. године и од тада тужени није видео мал. тужилу и са њом нема никакав контакт. Тужила М.Б. и тужени су у лошим односима, тужила не дозвољава виђање туженог са мал.тужиљом ни у контролисаним условима, мал. тужила је везана за мајку, а нема представу о свом оцу, па је приликом разговора са стручним тимом Центра за социјални рад на помињање оца говорила о деди (оцу тужиле М.Б.). Тужени је од 12.05.2010. године, када је привременом мером уређен начин одржавања личних односа између њега и малолетне тужиле па до краја јануара 2011. године, редовно долазио у Б. (тужени живи у Т., Р.Ц.Г.), како би у терминима одређеним привременом мером виђао мал. тужилу, али тужила М.Б., мал. тужилу није доводила у центар ради виђања са туженим, сматрајући да виђање није у интересу мал. тужиле све док не буде у могућности да се сама виђа са оцем – туженим, не изјашњавајући се када би то, по њеном мишљењу, тачно могло да се догоди (наводи да је то период после седме, односно дванаесте године живота мал. тужиле). Утврђено је и да је тужени подобан за вршење родитељског права према мал. тужили и да нема никаквих контраиндикација одн. разлога да тужени буде делимично лишен родитељског права.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одлучили да није основан захтев да тужени буде делимично лишен родитељског права према својој ћерки – мал. тужили и то права на одржавање личних односа са мал. тужиљом до њене 10 године живота, односно док не буду испуњени услови да се она без присуства мајке виђа са туженим; уредили начин одржавања личних односа мал. тужиле и туженог и наложили центру за социјални рад да спроведе корективни надзор над

вршењем родитељског права тужиље М.Б. и туженог према мал. тужиљи. Доносећи овакве одлуке судови су поступали у смислу своје обавезе из члана 6. став 1. Породичног закона и руководили се најбољим интересима мал. тужиље а правилно су применили и одредбе чланова 7, 71. став 1, 80. и 266. став 1. Породичног закона и чл.2, 3. и 9. Конвенције о правима детета. Оба нижестепена суда су савесно и брижљиво ценили све налазе и стручна мишљења органа старатељства и комисије судских вештака и на јасан и објективно прихватљив начин детаљно изнели разлоге за своје одлуке, па не стоје наводи ревизије да су прекршили одредбе Закона о парничном поступку, ставили се у улогу судских вештака и пропустили да дају разлоге за своје одлуке.

Исто тако неосновано се у ревизији тврди да судови нису водили рачуна о интересу мал. тужиље и да су својим одлукама заправо поступали супротно њеним интересима. Неприхватљив је и ниједним ваљаним доказом поткрепљен став тужиље М.Б., да није у интересу мал. тужиље да се виђа са својим оцем – туженим све док не буде у могућности да то чини сама, без њеног присуства. Једно од најважнијих права детета чији родитељи не воде заједнички живот јесте право да одржава личне односе са оним родитељем са којим не живи заједно (прописано чланом 61. став 1. Породичног закона). Ово право произилази из општег принципа да оба родитеља детета имају заједничку одговорност за подизање и развој детета и да су равноправни у вршењу родитељског права (члан 7. Породичног закона и члан 8. Конвенције о правима детета); оно обухвата не само право детета да види родитеља већ и право да са њим одржава личне односе и непосредне контакте на сваки начин и на сталној основи. Одредба члана 61. став 4. Породичног закона, прописује да дете које је навршило 15. година живота и које је способно за расуђивање може одлучити о одржавању личних односа са родитељем са којим не живи, али да би мал. тужиља једног дана могла да одлучи о одржавању личних односа са оцем она мора, пре свега, да упозна оца и са њим успостави контакт, а што неће бити могуће ако тужиља М.Б. због свог лошег односа са туженим, то буде онемогућавала.

Навод ревизије да су и првостепени и другостепени суд погрешно утврдили чињенично стање, Врховни касациони суд није испитивао и ценио с обзиром да је одредбом члана 407. став 2. ЗПП прописано да се ревизија не може изјавити због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, осим у случају из члана 403. став 2. овог закона, а одредба члана 208. Породичног закона, на коју као на посебан закон ревиденти указују не прописује погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање као разлог за изјављивање ревизије већ наводи да је ревизија увек дозвољена у поступцима у вези са породичним односима, осим ако тим законом није друкчије одређено, из чега произилази да се и у поступцима у вези са породичним односима ревизија изјављује само из разлога предвиђених чланом 407. став 1. ЗПП.

На основу изложених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Миломир Николић,с.р.**